

Jelenségnapotár

2000. március (JD 2 451 605–635)

A bolygók láthatósága

Merkúr. A hónap első napján még alsó együttállásban van, ám 28-án már eléri legnagyobb nyugati kitérését, 28°-ra a Naptól. Mivel ekkor is csak háromnegyed órával kel központi csillagunk előtt, nincs esély megpillantására.

Vénusz. Láthatósága tovább romlik, a hónap végén már csak fél órával kel a Nap előtt.

Mars. A hó elején három, a végén már csak két órával nyugszik a Nap után.

Jupiter. A hónap elején négy és fél, a végén már csak két és fél órával nyugszik a Nap után. Az esti, nyugati égen látható a Kos csillagképben.

Szaturnusz. A hónap elején egy, a végén három órával éjfél előtt nyugszik. Az esti órákban látható a nyugati égen.

Uránusz, Neptunusz. Helyzetük megfigyelésre nem kedvező.

Mély-ég ajánlat

A δ Leo és a γ Vir környékének objektumai.

Beküldés: március 6-ig.

A Canes Venatici objektumai.

Beküldés: április 6-ig.

Az észlelések beküldési határideje minden hónap 6-á!

Holdfázisok

06.	05:17 UT	Újhold
13.	06:59 UT	Első negyed
20.	04:44 UT	Telehold
28.	00:21 UT	Utolsó negyed

Mira és SRA maximumok

02.	RR And	9,1	VA 10
03.	RT Eri	8,5	VA 16
03.	U Eri	9,4	
03.	RR Cas	10,5	VA 5
06.	R Oph	7,6	VA 2
07.	R Lep	6,8	VA 1
08.	R Lyn	7,9	VA 4
09.	W Lyr	7,9	VA 4
12.	RT Peg	9,9	VA 4
14.	RT Cyg	7,3	VA 5
14.	RR Aql	9,0	VA 14
17.	RR Boo	8,0	VA 12
19.	R UMa	7,5	VA 5
19.	V Oph	7,5	VA 8
22.	VZ Cas	9,3	VA 1
23.	T Aqr	7,7	VA 5
25.	RT Boo	8,5	VA 13
25.	V CrB	7,5	VA 1
25.	U Lyr	9,5	VA 3
29.	T Ari	8,3	VA 5
29.	BG Ser	11,0	VA 16
31.	V Vir	8,9	VA 4

MCSE-kiadványok a Műszaki Könyvruházban!

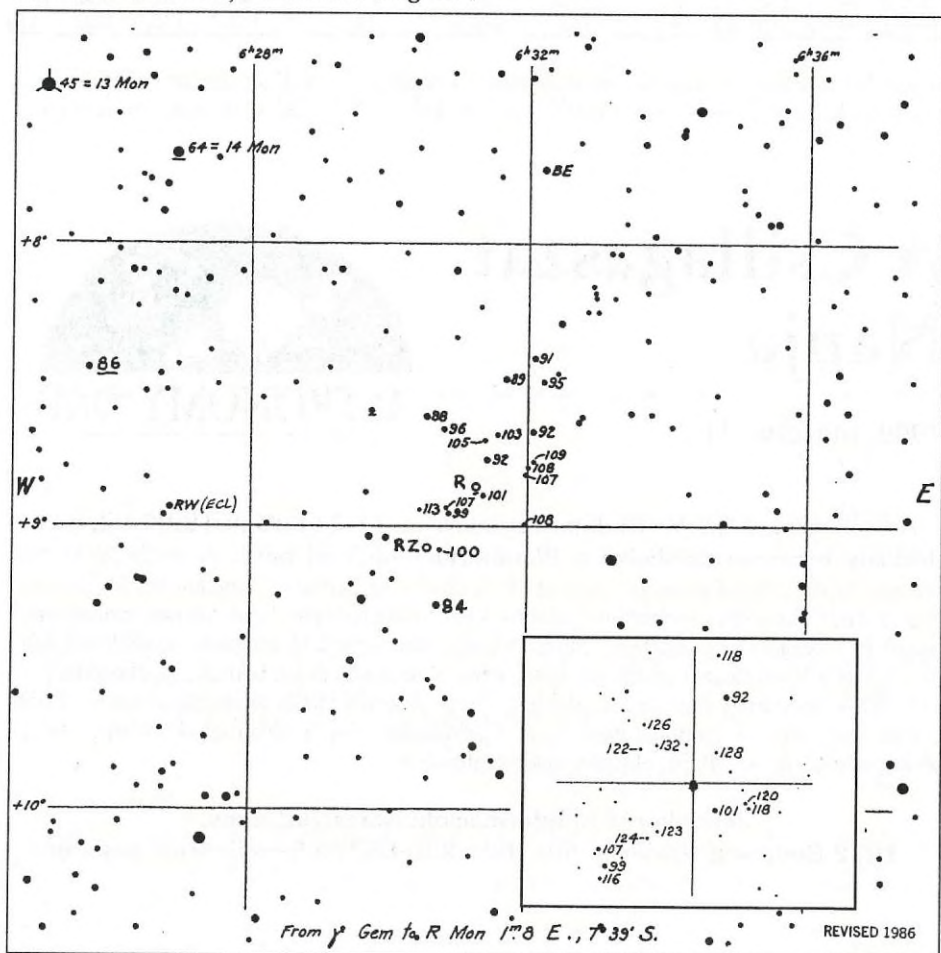
Felhívjuk tagjaink és az érdeklődők figyelmét, hogy a Műszaki Könyvruházban is kaphatók az MCSE kiadványai — csaknem a teljes kínálat (Évkönyvek, a Meteor friss számai, az Amatőr csillagászok kézikönyve és csillagászat történeti kiadványaink). A Műszaki Könyvruház címe:

Budapest VI. ker., Liszt Ferenc tér 9.

A hónap változója: R Monocerotis

Februári ajánlatunkban egy igazi változós-mély-eges csemege, az NGC 2261-ben található R Mon szerepel (2000-es koordinátái: RA= $06^{\text{h}}39^{\text{m}}10^{\text{s}}$, D= $+08^{\circ}44',6$). A „Hubble változó köde” néven ismert NGC 2261-et még William Herschel fedezte fel 1783-ban, és azóta csillagászgenerációk nőttek fel az üstökösre emlékeztető diffúz köd látványának bővületében. Maga az R Mon a köd déli csúcsában található, míg szabálytalan fényváltozásának amplitúdója elérheti a 2 magnitúdót ($10^{\text{m}}0$ – $12^{\text{m}}0$ között). A köd jellemző összfényessége 10^{m} körüli, a legfényesebb tartomány közel 1'-es méretű. Ennek megfelelően már közepes távcsövekben is könnyű látvány.

Nem így az R Mon, amelynek megpillantását és fényességbecslését a körülötte látható diffúz fénylés nagyon megnehezíti. A csillag halvány állapotában szinte lehetetlen még a megpillantása is, olyankor csak a legnagyobb amatőr távcsövekkel van esély észlelésére. A köd szintén változtatja megjelenését és fényességét (Hubble fedezte fel 1916-ban, innen az objektum neve), ezt azonban inkább csak a CCD-s észlelők detektálhatják biztosan. (Sag-Ksl)

Kettőscillag észlelési ajánlat: ψ^2 Aur, ψ^7 Aur és az NGC 2281 vidéke

RA	D	Név	Komp	Első mérés	Utolsó Mérés	Mér. sz.	PA első	PA utolsó	S első	S utolsó	m1	m2
06368	+4108	STF 933		1829	1958	5	75		25,7		8,3	8,8
06387	+4135	STF 941	AB	1830	1992	57	78	83	2,0	1,9	7,2	8,2
06387	+4135	STF 941	AC	1894	1909	3	134		82,8		6,8	10,2
06387	+4135	STF 941	CD	1905		1	316		6,4		10,2	12,8
06391	+4220	MLB 63		1918	1979	2	260		5,3		9,2	9,8
06393	+4229	BUP 92	AB	1894	1963	3	110	107	53,2	52,1	4,79	10,6
06393	+4229	BUP 92	AC	1907	1963	3	75	74	99,5		4,79	11,3
06399	+4215	WEI 13		1879	1904	2	129		111,4		9,5	11,8
06412	+4123	BRT 94		1893		1	283		4,0		11,0	11,0
06443	+4037	STT 154		1843	1964	40	137	102	30,4	23,1	6,84	9,4
06483	+4105	A 2359	AC	1911	1919	2	46		8,0		9,1	10,7
06500	+4100	H II 71	AB	1900	1904	2	49		7,7		8,89	10,6
06500	+4100	H II 71	AC	1904		1	210		46,1		8,89	10,0
06500	+4100	H II 71	CD	1903		1	288		7,7		10,0	10,5
06508	+4147	ENG 27	AB	1888	1925	7	108	100	41,0	40,9	5,02	10,0
06508	+4147	BUP 93	AC	1907	1925	3	76	75	117,7	118,0	5,02	11,6

A terület részletes térképe a rovatvezetőtől kérhető, de az Uranometria alapján — a BRT 94 kivételével — is azonosítható minden kettős. Beküldési határidő: március 6.

A Csillagászat Napja

2000. március 11.

A Csillagászat Napját Budapesten március 11-én tartjuk 18:00-tól, a rendezvény tervezett színhelye a Planetárium melletti park. A rendezvény csak teljesen borult, esős idő esetén marad el! A távcsöves bemutatás mellett (Hold, Jupiter, Szaturnusz, Mars stb.) szabadtéri előadásokkal, számítógépes bemutatóval, csillagászati börszével fogadjuk a látogatókat. Minden budapesti tagunk részvételére számítunk! Kérjük, minél többen hozzák el távcsöviket, ezzel is hozzájárulva a bemutatás sikeréhez!

A vidéki szervezők figyelmébe ajánljuk, hogy az érdeklődők tájékoztatására — korlátozott számban — igényelhetnek a A Csillagászat Napja alkalmából készülő szóróanyagunkból, ill. az MCSE aktuális tájékoztatójából.

**Jelentkezés és információk: Kereszturi Ákos,
1032 Budapest, Zápor u. 65., Tel.: 250-6677.; E-mail: kru@mcse.hu**

A telehold Csák Balázs felvételén. A kép a JATE Celestron-11 távcsövével, ST-6-os CCD kamerával készült 1999.12.22-én 19.8 UT-kor, Johnson U szűrőn keresztül, 12 darab 0,1 s integrációs idejű kép felhasználásával